
ID-DAWL

DIĊEMBRU 2019

WWW.AHMADIYYA.MT

NUMRU 24

**Fittxu 'l Alla qalb id-dgħajfin
tagħkom u uru dħulija magħhom.**

**Timla
Qalbek**

**Rispett lejn
l-Għalliema**

**Verità
Sħiħa**

**Il-Vjolenza
Domestika**

Editorjal

TIMLA QALBEK

Imam Laiq Ahmed Atif

President Ahmadiyya Muslim Jamaat Malta

Fil-ġranet ta' ċelebrazzjonijiet u mumentu ta' ferħ li huma ferm importanti fil-ħajja tal-bniedem, ma rridux ninsew lil dawk ħutna li jgħixu fil-faqar u lil dawk li għaddejjin minn mumentu diffiċli f'ħajjithom, għal kwalunkwe raġuni. Għax m'hemm xejn aħjar milli taqşam il-mumentu tal-ferħ ma' dawk li huma inqas ixxurtjati, il-foqra u l-anzjani.

Il-Qaddis Profeta Muħammad, is-sliem għalih, qal li: **"Fittxu 'l Alla qalb id-dgħajfin tagħkom u uru dħulija magħhom."**

Għalhekk huwa importanti ħafna li niċċelebraw dawn il-festi flimkien u ninkludu lil dawk ħutna li huma foqra fis-soċjetà tagħna li huma ma jaffordjawx dawn iċ-ċelebrazzjonijiet, u lil dawk l-anzjani li jgħixu waħedhom jew fid-djar tax-xjuħ u mhux mal-familji tagħhom.

Il-ġest tas-solidarjetà jgħib ferħ u sodisfazzjon ta' qalb. Għalhekk mhux biss li nirċievu r-rigali imma nagħmlu l-karità u nuru s-solidarjetà tagħna mal-oħrajn, kif ktibt hawn fuq. Għax, **'meta tieħu timla jdejk, meta tagħti timla qalbek'**.

ID-DAWL

Diċembru 2019 – Numru 24 – Pubblikazzjoni ta'

AHMADIYYA MUSLIM JAMAAT MALTA

Tel: 27 342 401 | **Mob:** 79 320 139

Email: amjmalta@gmail.com

www.ahmadiyya.mt

Aqra **"ID-DAWL"** onlajn fuq: www.ahmadiyya.mt/id-dawl

Il-Qoxra: Namtip Studio | Shutterstock

IR-RISPETT LEJN L-GĦALLIEMA

“Alla jgħolli fi gradi (ta’ ġieħ) lil dawk minnkom li jemmnu, u lil dawk li ngħataw l-għarfien.” (Il-Koran, 58:12)

It-tagħlim huwa waħda mill-aktar professjonijiet rispettati u siewja fid-dinja. Fil-vers t’hawn fuq, Alla jgħid li dawk li jingħatalhom l-għarfien ikunu elevati għal pożizzjonijiet għolja. It-tagħlim huwa prezzjuż u dawk li jgħallmu lill-oħrajn huma nies ta’ stima u rispettt kbir. Il-Qaddis Profeta Muħammad, is-sliem fuqu, kien qal:

“Il-post ta’ għalliem huwa ugwali għal ta’ missier spiritwali.”

Ir-rwol tal-ġenituri u tal-għalliema huwa wkoll essenzjali għall-iżvilupp morali, spiritwali, fiżiku u edukattiv tat-tfal, u għalhekk għandna nuru obbidjenza u rispettt kbir lejhom. Il-ġenituri jipprovdu l-ikel għall-ġisem tat-tfal, u l-għalliema jipprovdu l-ikel għall-moħħ u għar-ruħ. L-għalliema jipprovdu l-edukazzjoni, l-għarfien u l-għerf, u jdawluhom bil-fehim, u joħroġuhom mid-dlam tal-injoranza, u jgħallmuhom it-tajeb u l-ħażin.

Minħabba r-rwol importanti tal-għalliema, l-lżlam ta pożizzjoni għolja ħafna u drittijiet lill-għalliema, u huma meqjusa bħala nies rispettati sew fis-soċjetà.

Nistgħu nifhmu l-istima għolja li għandhom l-għalliema minn kwotazzjoni ta’ Ĥażrat Ali^{ra}, ir-raba’ Kalif wara l-Qaddis Profeta Muħammad^{sa}, fejn stqarr:

“Jekk persuna tgħallimni kelma waħda biss, dan ikun għamilni l-qaddej tiegħu għal għomru.”

Bla dubju ta’ xejn, dan huwa attribut kbir għall-għalliema. Ejja nuru rispettt kbir u nkunu obbidjenti lejn l-għalliema tagħna. Nazzjon li jifhem l-importanza tat-tagħlim, u japprezza u jirrispetta l-ġenituri u l-għalliema tiegħu dejjem ikollu suċċess u jistagħna.

VERITÀ SĦIĦA

Il-verità hija wieħed mill-akbar valuri u principji fil-ħajja. Persuna li tipprattika dan il-valur fil-ħajja ta' kuljum tagħha tikseb rispett kbir mis-soċjetà li tgħix fiha. L-Iżlam jagħmel enfasi kbira fuq il-verità u jgħid li wieħed qatt m'għandu jigdeb, ikunu xi jkunu ċ-ċirkostanzi. Barra minn hekk, jgħid ukoll li wieħed għandu dejjem jgħid il-verità, u mhux biss il-verità, imma l-verità sħiħa u ċara, ikunu xi jkunu ċ-ċirkostanzi. Alla jgħid fil-Koran Imqaddes:

“Intom li temmnu! Ibzġhu minn Alla, u għidu l-kelma ġusta u sinciera. Huwa jberkilkom xogħolkom u jaħfrilkom dñubietkom.” (33:71-72)

Hażrat Mirza Ghulam Aħmad, il-Messija Mwiegħed^{as} jispjega:

“L-ilsien ġie struwit biex iżomm mal-verità u l-onestà, kif intqal: [għid il-kelma ġusta u sinciera 33:71]. Jiġifieri, wieħed għandu jliessen dak li huwa assolutament vera, għalkollox sewwa, u nieqes kompletament mill-vanità, mill-frugħa u mill-falzità.”
(Ruĥani Khazain, vol. 1, p. 209-210)

Mark Carrel - Shutterstock

Għalhekk, huwa prinċipju istruttiv tal-Koran Imqaddes li, meta titkellem, trid tgħid il-verità, titkellem b'intelliġenza u bil-loġika, f'mument u ħin propizju, u toqgħod lura milli tpaċpaċ fil-vojt. Il-Qaddis Profeta Muħammad, is-sliem fuqu, qal:

“Warrab dak kollu li jgagħlek tiddubita u ggranfa ma’ dak li hu nieqes mid-dubju, għaliex il-verità ssabbar, il-falzità tinkwetak.” *(Tirmizi)*

“Ftehim dwar bejgħ jista’ jitranga sakemm il-bejgiegħ u x-xerrej jinfirdu. Jekk jgħidu l-verità u juru dak kollu li hu relevanti għat-tranzazzjoni, din timtela bil-benedizzjonijiet għat-tnejn li huma; iżda jekk jigdbu u jaħbu dak li suppost inkixef, ma jkun hemm l-ebda benedizzjoni tat-tranzazzjoni.” *(Bukhari u Muslim)*

“Il-verità twassal għall-virtù u l-virtù twassal għall-Ġenna. Persuna tippersisti li tibqa’ tgħid il-verità sakemm quddiem Alla tibda tissejjaħ Onesta. Il-gideb iwassal għall-vizzju u l-vizzju jwassal għall-Infern; u persuna tibqa’ tigdeb sakemm quddiem Alla tibda tissejjaħ gidieba.” *(Bukhari u Muslim)*

MIN HU MUSULMAN?

Ḥażrat Anas bin Malik^{ra} jirrakonta li l-Qaddis Profeta Muħammad^{sa} qal:

“Kull min jitlob bħalna u jħares lejn il-Qibla tagħna u jiekol l-annimali maqtula tagħna huwa Musulman u jkun taħt il-ħarsien ta’ Alla u l-Profeta Tiegħu. Għalhekk tqarrqux b’Alla billi tqarrqu b’dawk li jinsabu taħt il-protezzjoni Tiegħu.”

(Sahih al-Bukhari, Kitab al-Salat)

IL-VJOLENZA DOMESTIKA

Kull sena l-25 ta' Novembru jiġi ċelebrat b'ħala l-Jum Internazzjonali kontra l-vjolenza fuq in-nisa, bl-għan biex jippromovi l-valuri tat-tolleranza u tar-rispett għan-nisa. Skont it-tagħlim iżlamiku kull persuna għandha d-dinjità tagħha u jixraqilha r-rispett kbir. Illum il-ġurnata nsibu bosta organizzazzjonijiet li jaħdmu għad-drittijiet tan-nisa, imma, sfurtonament, anke llum fid-dinja moderna n-nisa jaffaċċjaw in-nuqqas tar-rispett, u xi kultant jiġu abbużati u jgħaddu minn esperjenzi koroh ta' vjolenza domestika. Il-vjolenza domestika hija problema serja ħafna madwar id-dinja, hija tikser id-drittijiet fundamentali tal-mara. L-istatistiċi juru li waħda minn kull tliet nisa fid-dinja esperjenzat abbuż sesswali, fiżiku, emozzjonali jew xi forma ta' abbuż ieħor fil-ħajja tagħha.

Din is-sitwazzjoni hija gravi ħafna u teħtieġ evalwazzjoni u diskussjonijiet serji biex jinstabu l-kawżi u r-rimedju sabiex dawn l-incidenti jiġu evitati. Skont it-tagħlim iżlamiku, l-irġiel għandhom biex

2009fotofriends - Shutterstock

jitrattaw lin-nisa tagħhom mill-aħjar li jistgħu u jgħixu magħhom bit-tjubija u l-imħabba. U ma jinsewx li, jekk jobogħduhom, jistgħu jkunu qed jobogħdu xi haġa li Alla qiegħed fiha ġid kbir. U wkoll ma jinsewx li jekk ma jogħgobhomx xi haġa fihom, possibbilment hemm affarijiet minn tagħhom li jogħgbuhom. Għalhekk huwa importanti li dejjem naraw il-kwalitajiet tajba bejnietna. Alla jgħid fil-Koran Imqaddes:

“Għixu magħhom (man-nisa) bit-tjieba, (għaliex anki) jekk tobogħduhom, jista’ jkun li tobogħdu xi haġa li Alla qiegħed fiha ġid kbir.” (4:20)

Għalhekk, huwa ferm importanti li l-irġiel juru r-rispett lin-nisa tagħhom. Għax kif ngħidu **‘dak li tizra’ taħsad’**, huwa essenzjali li niżirgħu ż-żrieragħ tal-imħabba, tal-kompassjoni u tar-rispett fid-djar tagħna, sabiex din il-problema tal-vjolenza domestika tiġi eliminata kompletament mis-soċjetajiet tagħna. U min-naħa l-oħra nippreparaw sewwa l-ġenerazzjonijiet futuri ħalli jkunu jistgħu jivvalutaw l-importanza tar-rispett u l-imħabba.

IT-TLIET STADJI TAL-GĦARFIEN

Hażrat Mirza Ghulam Ahmad^{as}, il-Messija Mwiegħed u l-Maħdi, il-Fundatur tal-Komunità Ahmadiyya, qal li l-għarfien għandu tliet stadji:

“L-għarfien mid-deduzzjoni, l-għarfien mill-osservazzjoni, l-għarfien mill-esperjenza. Eżempju ċar ta’ dawn it-tliet stadji tal-għarfien għall-bniedem tat-triq huwa dan: Meta persuna tilmaħ id-duħħan minn ċerta distanza l-loġika tal-assoċjazzjoni tikkonkludi li hemm il-possibbiltà tan-nar għaliex tal-ewwel ma jeżistix mingħajr it-tieni; dan huwa l-għarfien tad-deduzzjoni. Iżda, jekk persuna hija qrib in-nar u tista’ tara n-nar b’għajnejha stess b’ċertezza, mela dan huwa l-għarfien bl-osservazzjoni. Madanakollu, jekk tersaq tant viċin in-nar u tmissu b’idha, mela dan ikun għarfien bl-esperjenza.”
(*Malfużat*, vol. 10, p. 402)

IS-SAFA TAL-QALB

Hażrat Mirza Ghulam Ahmad^{as}, il-Messija Mwiegħed u l-Maħdi, il-Fundatur tal-Komunità Ahmadiyya, jikteb:

“Biex wieħed jirċievi l-barkiet u l-Grazzja ta’ Alla Omnipotenti huwa essenzjali li wieħed ikollu qalbu safja. Xejn ma jinkiseb mingħajrha. Dak li verament huwa meħtieġ huwa li meta Alla jittawwal fil-qalb tal-bniedem, ma jkun hemm l-ebda ħjiel ta’ ipokresija fl-irkejjen kollha. Huwa biss dan l-istat tal-

qalb li jattira l-Manifestazzjoni t’Alla – u dan li jagħmel ir-relazzjonijiet bejn Alla u l-bniedem ċari ħafna. Biex jinkiseb dan kollu, wieħed irid ikun leali u sincier bħalma kien Hażrat Ibrahim^{as}; ukoll, kif kien il-Qaddis Profeta Muħammad^{sa}.

Meta persuna timxi fil-passi tagħhom, issir persuna mbierka u tkun salvata minn kull tip ta’ umiljazzjoni; tkun ukoll sostnuta fil-wisa’ u ċ-ċirkostanzi tagħha ma jkollhom l-ebda xkiel. Pjuttost il-bibien tal-Grazzja t’Alla jinfethulha u tingħaqad ma’ dak il-grupp ta’ nies li t-talb tagħhom huwa aċċettat minn Alla. Persuna bħal din qatt ma tmurt mišhuta; it-tmiem tagħha dejjem ikun wieħed tajjeb.

Fil-qosor, kull min huwa sincier u leali lejn Alla, jinqatgħulu x-xewqat kollha tiegħu – u ma jkollu l-ebda diżappunt.” (*Malfużat vol. 6, pg. 376*)

“**ID-DAWL**” (The Light) is a Maltese magazine published by the Ahmadiyya Muslim Jamaat Malta.

amjmalta@gmail.com
www.ahmadiyya.mt